

[Domovská Stránka](#) > 2 - Moje práva počas vyšetovania trestného činu a pred tým, ako sa vec dostane na súd

2 - Moje práva počas vyšetovania trestného činu a pred tým, ako sa vec dostane na súd

Aký je účel vyšetovania trestného činu?

Jeho účelom je zozbierať dôkazy o trestnom čine a preveriť dôkazy, ktoré môžu podozrivú osobu zbaviť viny alebo dokázať, že k trestnému činu nedošlo.

Aké sú fázy vyšetovania trestného činu? Kto vykonáva jeho jednotlivé fázy?

Polícia vyšetruje trestné činy a ich páchatel'ov a zhromažďuje dôkazy.

Ak má podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, oznámi to kráľovskému prokurátorovi, ktorý rozhodne:

- buď o zastavení trestného stíhania,
- alebo že bude sám pokračovať vo vyšetovaní (predbežné vyšetovanie),
- alebo o odovzdaní veci vyšetrujúcemu sudcovi, ktorého požiadá, aby vyšetril konkrétny skutok a nie súkromnú osobu (súdne vyšetovanie).

Kráľovský prokurátor má menšie právomoci ako vyšetrujúci sudca. Vyšetrujúci sudca alebo kráľovský prokurátor vedie vyšetovanie a dáva príkazy príslušníkom polície, ktorí vykonávajú predpísané vyšetovacie úlohy (výsluchy, prehliadky, odbery vzoriek DNA atď.).

Po skončení policajného vyšetovania

Spis je buď vo fáze predbežného vyšetovania, keď kráľovský prokurátor môže:

- zastaviť trestné stíhanie,
- navrhnúť zmier v trestnej veci: nepodanie obžaloby (neexistencia trestného stíhania) za určitú sumu peňazí (klasický postup v prípade dopravného priestupku),
- v prípade menej závažných trestných činov navrhnúť trestnú mediáciu: páchatel' nebude stíhaný, ale bude musieť odškodniť obeť a prípadne sa podrobiť terapii alebo absolvovať odbornú prípravu,
- priamo postaviť podozrivého pred sudcu príslušného rozhodovať vo veci,
- písomne ho predvolať, aby sa dostavil na súd príslušný o veci rozhodnúť: predvolanie sa odovzdá obvinenému pri jeho zadržaní (na dobu najviac 24 hodín) alebo keď sa dostaví pred kráľovského prokurátora v záujme urýchlenia konania.

Alebo je spis vo fáze súdneho vyšetovania, keď sa zašle prokuratúre, ktorá podá konečný návrh. Potom si obvinený môže svoj spis prečítať. Predvolá sa pred poradný senát, ktorý po vypočutí vyšetovacej správy vyšetrujúceho sudcu, prípadného súkromného žalobcu alebo žalobcov (obetí), žalobného návrhu prokuratúry a obhajovacej reči obhajcu bude oprávnený:

- buď vrátiť spis vyšetrujúcemu sudcovi na došetrenie,
- alebo, ak je vyšetovanie ukončené:
- odročiť vynesenie rozsudku, ak by verejné pojednávanie mohlo spôsobiť obvinenému ujmu,
- vyniesť rozhodnutie o umiestnení obvineného v ústave na ochranné liečenie, ak osoba spáchala trestný čin v stave vážnej poruchy duševnej rovnováhy a v čase spáchania činu nebola schopná ovládať svoje konanie a stále sa nachádza v tomto stave,
- odovzdať prípad príslušnému súdu, aby o ňom rozhodol (policajný súd alebo trestný súd); ak sa domnieva, že skutky spadajú do pôsobnosti porotného súdu, vynesie uznesenie o odovzdaní spisov generálnemu

prokurátorovi, pretože iba obžalovací senát môže vec odovzdať porotnému súdu.

Právo obvineného odvolať sa, ktoré je zúžené na určité procesné otázky, sa vykonáva pred obžalovacím senátom.

Počas vyšetrovania smie vyšetrujúci sudca vydať zatykač za týchto konkrétnych podmienok:

- existencia vážnych indícií o vine,
- dané skutky sa trescú odňatím slobody na minimálne jeden rok a
- zatknutie je absolútne nevyhnutné z hľadiska verejnej bezpečnosti.

Ak uplatniteľná horná hranica trestnej sadzby nepresahuje pätnásť rokov väzenia, zatykač možno vydať iba v prípade, že existujú vážne a odôvodnené obavy z úteku, recidívy, vyhýbania sa spravodlivosti, zo zničenia dôkazov alebo kolúzie s tretími osobami.

Obvinený bude predvedený pred poradný senát do piatich dní od vydania zatykaču, potom raz do mesiaca až do skončenia vyšetrovania (raz za tri mesiace, ak ide o trestný čin, ktorý sa nedá prekvalifikovať na prečin).

Moje práva počas vyšetrovania trestného činu

- [Zatknutie a policajný výsluch \(1\)](#)
- [Spis vo fáze predbežného vyšetrovania \(2\)](#)
- [Spis vo fáze súdneho vyšetrovania \(3\)](#)
- [Osobitný prípad: vyšetrovacia väzba \(4\)](#)
- [Skončenie vyšetrovania \(5\)](#)

Zatknutie a policajný výsluch (1)

V akých prípadoch a na ako dlho ma môže polícia zbaviť slobody?

Môžete byť pozbavený slobody v prípade pristihnutia pri prečine alebo zločine, alebo na žiadosť kráľovského prokurátora alebo vyšetrujúceho sudcu, keď existujú vážne indície o vašej vine. Pozbavenie slobody políciou nesmie byť dlhšie ako 24 hodín.

Môžu ma prehľadať?

Áno, pri zatknutí vás môžu prehľadať, ak sú odôvodnené obavy, že máte pri sebe zbraň alebo nebezpečný predmet, alebo je ohrozený verejný poriadok.

Môže polícia vniknúť do môjho obydľia?

Áno, v prípade pristihnutia pri trestnom čine alebo s vaším súhlasom.

Môže mi prehľadať kanceláriu, auto?

Áno, rovnako ako vaše obydľie. Niektoré priestory sú nedotknuteľné a iné sú osobitne chránené: ich prehliadka si vyžaduje osobitný postup (kancelária diplomata, člena parlamentu, priestory patriace nositeľom služobného tajomstva atď.).

Vaše auto môže byť prehľadané, ak sú dôvody nazdávať sa, že slúžilo na spáchanie trestného činu, prepravu hľadaných osôb, usvedčujúcich predmetov alebo dôkazov, alebo predmetov, ktoré ohrozujú verejný poriadok.

Môžem kontaktovať rodinného príslušníka, priateľa, lekára, pracovníka veľvyslanectva?

Ak to policajti budú považovať za vhodné alebo na požiadanie vás vyšetří lekár. V tomto štádiu sa príslušníci polície rozhodnú, či vám dovoľia, alebo nedovoľia telefonovať. Ak ste maloletý, príslušník polície je povinný čo najskôr písomne alebo ústne informovať vašich rodičov, vášho poručníka alebo osobu, ktorá sa o vás stará.

Aké sú moje práva počas policajného výsluchu?

Máte právo nevypovedať a neobviniť seba samého/samu, to znamená nespolupracovať na získavaní dôkazov proti

vám.

Na začiatku každého výsluchu vám bude oznámené, že:

- môžete požiadať, aby všetky otázky, ktoré vám budú kladené a vaše odpovede na ne boli zapísané slovami, ktoré boli použité,
- môžete požiadať o vykonanie určitého vyšetrovacieho úkonu alebo o vypočutie určitej osoby,
- vaše vyhlásenia môžu byť použité ako dôkazy na súde.

Môžete použiť dokumenty, ktoré vlastníte, bez toho, aby to mohlo spôsobiť odklad výsluchu. Počas výsluchu alebo neskôr môžete požiadať, aby tieto dokumenty boli pripojené k zápisnici o výsluchu alebo uložené v súdnej kancelárii.

Po skončení výsluchu vám dajú zápisnicu prečítať, pokiaľ nepožiadate, aby vám bola prečítaná. Bude vám položená otázka, či vaše vyhlásenia netreba opraviť alebo doplniť.

Ak sa chcete vyjadrovať v inom jazyku, ako je jazyk konania, privolá sa súdny tlmočník, vaše vyhlásenia sa budú zaznamenávať vo vašom jazyku, alebo vás požiadajú, aby ste si svoje vyhlásenie napísali sám/sama. Ak sa výsluch koná s pomocou tlmočníka, uvedie sa jeho totožnosť a jeho povolanie.

Budete oboznámený s tým, že kópia zápisnice o vašom výsluchu vám môže byť vydaná bezplatne.

Budú vyžiadané informácie o mojom trestnom registri?

Policačné útvary majú prístup k trestnému registru.

Môže mi pomáhať advokát?

Váš advokát nemôže byť prítomný pri žiadnom výsluchu a počas 24 hodín, keď budete pozbavený slobody, sa s vami nemôže stretnúť.

Spis vo fáze predbežného vyšetrovania (2)

Vyšetrovanie vedie kráľovský prokurátor. Predbežné vyšetrovanie má charakter výsluchu: je tajné, písomné a nekonzradiktórne.

Čo môže robiť kráľovský prokurátor vo fáze predbežného vyšetrovania?

Vyšetrovacie úkony sa musia uskutočňovať bez donucovania a nesmú poškodzovať práva a slobody jednotlivca, až na výnimky ustanovené zákonom. Za určitých podmienok možno vykonať zaistenie majetku.

Kráľovský prokurátor je okrem iného oprávnený:

- vykonať obhliadku miesta činu,
- vypočuť podozrivých a svedkov alebo nariadiť ich vypočutie políciou,
- dať niekoho zatknúť na 24 hodín (okrem prípadu pristihnutia pri čine),
- so súhlasom podozrivého nariadiť vykonanie analýzy vzorky DNA,
- zadržať a zabaviť korešpondenciu (ale neotvárať ju),
- získať za určitých podmienok bankové informácie,
- vykonať domovú prehliadku v prípade pristihnutia pri čine alebo so súhlasom osoby, ktorá priestory skutočne užíva,
- použiť osobitné vyšetrovacie metódy, ktoré môžu výrazne narušiť súkromie podozrivých.

Čo môžem robiť, ak vyšetrovací úkon poškodzuje moje práva?

Prostredníctvom odôvodneného návrhu môžete požiadať o jeho zrušenie v skrátrenom trestnom konaní napríklad vtedy, ak vám zaistili majetok ako usvedčujúci predmet. Kráľovský prokurátor je povinný vyjadriť sa k návrhu do 15 dní. Ak nedostanete žiadnu odpoveď, alebo dostanete zamietavú odpoveď, môžete sa odvolať na obžalovací senát.

V tomto prípade tiež môžete požiadať kráľovského prokurátora, aby splnomocnil ústredný orgán pre zaistovanie a

konfiškáciu majetku na predaj tohto majetku alebo na jeho vrátenie výmenou za kauciu.

Bude mi umožnený prístup k spisu?

Na rozdiel od režimu vyšetrovania, žiadne osobitné pravidlo neupravuje úplné alebo čiastočné sprístupnenie spisu účastníkom konania v štádiu predbežného vyšetrovania. O prístup k spisu môžete požiadať kráľovského prokurátora, ktorý má právomoc voľnej úvahy, pokiaľ ide o prijatie alebo zamietnutie žiadosti.

Môžem ovplyvniť osud prípadu?

Nie. Jedine kráľovský prokurátor rozhodne o zastavení trestného stíhania, o odovzdaní veci vyšetrojúcemu sudcovi, o vašom písomnom predvolaní na súd príslušný rozhodnúť vo veci samej, alebo vám navrhne alternatívny spôsob bez podania verejnej žaloby (zmier alebo mediácia: v tomto prípade sa súdne konanie neuskutoční, ak zaplatíte pokutu alebo dodržíte podmienky, ktoré vám boli uložené v priebehu mediácie).

Spis vo fáze súdneho vyšetrovania (3)

Vyšetrovanie sa vedie pod vedením a na základe právomoci vyšetrojúceho sudcu, ktorému odovzdal vec kráľovský prokurátor alebo predpokladaná obeť trestného činu vystupujúca ako poškodená strana prostredníctvom trestného oznámenia.

Aké úkony môže vykonať vyšetrojúci sudca?

Môže vykonávať všetky úkony, ktoré vykonáva kráľovský prokurátor, a použiť hlavné donucovacie prostriedky: vydať zatykač, nariadiť odpočúvanie telefonických hovorov, nariadiť výkon domovej prehliadky bez súhlasu dotknutej osoby, uplatňovať rozsiahlejšie osobitné vyšetrovacie metódy atď.

Musím byť vypočutý(-á) vyšetrojúcim sudcom?

Vypočutie vyšetrojúcim sudcom je povinné iba v prípade vydania zatykača.

Je sudca povinný oznámiť mi založenie vyšetrovacieho spisu?

Sudca je v zásade povinný vzniesť proti vám obvinenie, ak existujú vážne indície, že ste vinný. K vzneseniu obvinenia dôjde po vypočutí alebo listom a na jeho základe máte právo požiadať o prístup k vyšetrovaciemu spisu a právo požiadať o doplňujúce vyšetrovacie opatrenia.

Môže sudca vydať príkaz na odpočúvanie mojich telefónnych hovorov?

Áno, pri dodržaní veľmi konkrétnych, zákonom stanovených podmienok.

Môžem namietať proti domovej prehliadke?

Vaše obydlie môže byť prehľadané, ak sudca podpísal príkaz na domovú prehliadku a ak sa prehliadka, až na výnimky, uskutoční medzi 5. a 21. hodinou.

Môže ma sudca fyzicky donútiť, aby som sa podrobil odberu vzorky DNA?

Za určitých podmienok áno.

Čo môžem urobiť proti vyšetrovaciemu úkonu, ktorý poškodzuje moje práva?

Môžete využiť možnosť skráteného súdneho konania (porov. Predbežné vyšetrovanie).

Bude mi počas vyšetrovania umožnený prístup k spisu?

Ak ste obvinený a nie ste zatknutý, môžete požiadať o prístup k spisu prostredníctvom žiadosti zaslanej vyšetrojúcemu sudcovi, ktorý vám ho môže odoprieť, ale toto odopretie musí odôvodniť. V prípade, že vaša žiadosť zostane bez odozvy, alebo v prípade zamietavej odpovede zo strany sudcu, máte možnosť odvolať sa na obžalovací senát.

Môžem požiadať o vykonanie určitých vyšetrovacích úkonov?

Áno, bez ohľadu na to, či ste alebo nie ste zadržaný. Môžete o to požiadať prostredníctvom žiadosti. Vyšetrujúci sudca vám môže odoprieť výkon tohto opatrenia, ak ho nepovažuje za nevyhnutné na preukázanie pravdy alebo ho považuje za škodiace vyšetrovaniu. Existuje možnosť odvolania.

Osobitný prípad: vyšetrovacia väzba (4)

Ako by mal prebiehať výsluch pred sudcom?

Výsluch predchádzajúci vydaniu zatykača sa musí uskutočniť do 24 hodín po zadržaní, inak bude zatykač neplatný. Výsluch sa musí zamerať najmä na možnosť vydania zatykača a na skutky, ktoré sa vám kladú za vinu.

Váš advokát nemôže byť prítomný pri výsluchu.

Môžem byť následne vypočutý sudcom?

Môžete požiadať o súhrnné vypočutie. Váš advokát môže byť prítomný iba pri tomto vypočutí.

Kedy sa môžem stretnúť so svojim advokátom?

Po prvom vypočutí vyšetrujúcim sudcom.

Môžem namietať zákonnosť alebo dôvody zatykača?

Môžete sa odvolať proti rozhodnutiu o vydaní zatykača na vás.

Do piatich dní od vydania zatykača sa dostavíte pred poradný senát. Deň predtým vám bude umožnený prístup k spisu. Váš advokát alebo vy sám/sama budete môcť požiadať o prepustenie na slobodu.

Váš advokát bude oprávnený namietať, že zatykač nespĺňa zákonné požiadavky, iba počas prvého dostavenia sa pred poradný senát (a v odvolacom konaní). Ak zatykač bude potvrdený, budete mať právo odvolať sa. Do 15 dní sa dostavíte pred obžalovací senát. V prípade, že tieto lehoty nebudú dodržané, budete ihneď prepustený na slobodu.

Potvrdenie väzby platí jeden mesiac (alebo tri mesiace). Pri každom pojednávaní budete môcť namietať vhodnosť zatykača a/alebo vážne indície o vine. Spis vám bude poskytnutý dva dni pred vašim dostavením sa na súd.

Môžem vo väzení komunikovať s tretími osobami?

Vždy môžete komunikovať so svojim advokátom.

Vyšetrujúci sudca vám však môže zakázať komunikáciu s akoukoľvek inou osobou počas maximálne troch dní.

Kedy môžem byť prepustený na slobodu?

Kedykoľvek na základe rozhodnutia vyšetrujúceho sudcu alebo rozhodnutia vyšetrujúcich súdov počas vášho dostavenia sa na súd. Prepustený môžete byť podmienene alebo na kauciu.

Som štátny príslušník iného štátu. Musím byť prítomný počas vyšetrovania?

Ak existuje riziko vyhýbania sa spravodlivosti, možno vydať zatykač. Vyšetrujúci sudca alebo vyšetrujúce súdy vás môžu prepustiť na kauciu. Uhradenú sumu peňazí dostanete späť, ak sa dostavíte na súd vo všetkých štádiách konania.

Ak budete ponechaný na slobode, požiadajú vás, aby ste sa dostavili na výsluchy a v zásade pred súd príslušný rozhodnúť vo veci samej. Vyšetrujúci sudca vám môže rozhodnutím o podmienечnom prepustení zakázať opustiť krajinu. Tieto podmienky možno predlžovať o trojmesačné obdobia. Môžete ich namietať pred poradným senátom.

Skončenie vyšetrovania (5)

Čo môžem urobiť, ak sa vyšetrovanie pretahuje?

Po roku môžete podať odôvodnenú žiadosť na obžalovací senát, ktorý bude dohliadať na priebeh vyšetrovania.

Môžu sa body žaloby/obvinenia zmeniť a doplniť pred súdnym konaním?

Kráľovský prokurátor si prečíta spis, ktorý mu odovzdal sudca a vznesie obvinenia, z ktorých sa bude obvinený zodpovedať pred súdom. Zároveň môže podať návrh na zastavenie vyšetrovania, alebo aj požiadať sudcu, aby vykonal niektoré dodatočné vyšetrovacie úkony. Pri tejto príležitosti môže kráľovský prokurátor alebo poradný senát, ktorý rozhoduje o osude prípadu, zároveň zmeniť trestnoprávnu kvalifikáciu prípadu.

Môžem pred súdnym konaním priznať svoju vinu vo všetkých alebo v niektorých bodoch obžaloby/obvinenia?

Nie, až do okamihu vášho konečného odsúdenia vás súd konajúci vo veci samej považuje za nevinného.

Ako dôjde k uzavretiu spisu?

Poradný senát sa po vypočutí správy vyšetrojúceho sudcu, prípadného súkromného žalobcu, prokurátora a obhajoby rozhodne:

- odovzdať obvineného príslušnému súdu,
- zastaviť trestné stíhanie,
- povoliť odklad vynesenia rozsudku: skutky boli vyhlásené za preukázané, ale nebol vynesovaný žiadny trest. Sudca stanoví skúšobnú lehotu a prípadne podmienky, ktoré treba dodržať,
- uplatniť zákon o sociálnej ochrane (internovanie).

Aké sú moje práva v tejto fáze?

Pred pojednávaním pred porotným senátom si môžete prečítať svoj spis a vyhotoviť kópie dokladov. Zároveň môžete prostredníctvom písomnej žiadosti požiadať o vykonanie doplňujúcich vyšetrovacích úkonov. Ak ich vyšetrojúci sudca odmietne vykonať, máte právo odvolať sa na obžalovací senát.

Môžem sa odvolať?

Nemôžete sa odvolať proti príkazu na vydanie na trestné konanie pred súdom, s výnimkou prípadu, keď vyšetrovací úkon nespĺňa zákonné požiadavky, v prípade opomenutia alebo dôvodu jeho neplatnosti, získania dôkazu alebo dôkazu týkajúceho sa príkazu na vydanie na trestné konanie pred súdom, ak namietate dôvod neprípustnosti alebo zániku verejnej žaloby.

Môžu mi klásť za vinu trestný čin, pre ktorý som už bol stíhaný v inom členskom štáte Európskej únie?

V zásade nie.

■ Posledná aktualizácia: 14/09/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.